

A V G V S T A

Vperior Suevia, olim etiam Rhetia dicta, amplissimas ciuitates habet. Earū nobilissimæ sunt, Augusta Vindelica, & Constantia, quārum vna Noricū, altera autem Gallos, seu Heluetios aspectat. Illa verò Imperij Romani, vt hodie cultu & diuinitatis clarissimum, ita origine quoq; vetustissimum municipium existit. Quæ inter pisculentissimorum fluminum Vindæ & Lechi confluentiam sita, ex vetustissima Sueuorum gente, quæ à Iaphet descendisse, & hanc primū inhabitasse prouinciam fertur, originem sumpsisse, constanti annalium testimonio perhibetur. Politiam quām optimè constitutam habet, de qua Achilles Gassarus Medicus, hunc in modum: Ciuitas nostra, celeberrima habet omnis generis Panoplia, præcipue æneorum tormentorum, quæ bombardas vocamus, aliquot domos elegantiissima copia refertissimas, simul & publicas aliorum artificum, tum tabernas, tum officinas operosissimas, quibus non tam toti orbivsitatissima, quām mercatorum suorum nummosissimis monopolis notissima, paucis retrò annis euasit. Adhæc pauperum curam vnicè gerit: Extant etiam præter Xenodochia, ægrotum ac orphanorum hospitalia, speciales adhuc ædes, quibus gratis vel peste infecti, suo fouentur tempore, vel Gallica hic laborante, curantur, vel deniq; leprosi seorsim adseruantur. Denique, ingenti eleemosyna, tum reliquos inopes passim liberalissimè leuat, tum studiosos pueros, non parum multos, ex his domi humanioribus literis emancipat, forisq; stipendijs non pœnitendis alit. Quin vel soli Fuggari penuria laborantibus, sed frugi municipibus, Anno 1519. supra centum habitationes, tanquam iustam ciuitatulam, de suo, apud Iacobinum tuburbium fundarunt. Iam qua æquitate, clementia & prouidentia Magistratus, quām politicè hic polleat, quāue prosperitate, industria, humanitate, & virtute reliqui ciues inter se, aut cum alijs, tum in negotijs, vel apud Antipodes, ac vtrumq; mundi polum gerundis, tum in educandorum liberorum honestissima liberalitate, tum denique in domesticae supellectilis nitore, ad insolentiam usque certent, nemo facile dixerit. Sunt enim plerumque homines (imprimis blandæ fœmellæ) forma pulchri, vestitu splendidi, vietū voluptuarij, congressu & verbis ceremoniosi, actionibus astuti, moribus exotici, & opulentia φιλαυροι. Ex quibus hodie sedula opere, & quæstu officiosissima, sorte sua contenta existit. Mercatores verò aliquot & Patricij, magno numero natalibus sunt restituti: multi Baronum nobilitate eminent, nonnulli etiam Comitum prærogatiis gaudent, sed & integrum regnum, quidam apud Indos possident; adeò, vt in vniuersum S.P.Q. Aupsurgensis in star Alabandæ fortunatissimi (vt Prouerbio habetur) censeri planè debeant, possintque. Quibus redditibus verò auriq; & argéti diuinitatis, ærarium ciuitatis locupletatum sit, vel inde coniijet argutus Lector, quòd Senatus, exceptis annuis fabricarū (vt sic loquar) publicarum conduicti famulicij, certorum officiorum, adeoq; belli maximi, infinitis impensis, pro sola obtinenda pace, supra trecenta millia aureorum Rhenensium, citra priuatas ciuium contributiones, proximis exposuerit, prompta pecunia, Comitijs. Ut autem, tanquam condito lustro, etiam ciuium capita, curiosius aliquis, ceu per træfennam obiter queat estimare & colligere, sciendum pro certo, quòd anno 1549. mille septingenti, quinque infantes, Baptismo adhibiti, ac communibus Cœmiterijs, mille ducenta viginti septem humana cadauera, nulla Epidemia grassante, sepulta Aufurgi fuerint. Porrò, et si multos præclarissimos viros, qui rei literariæ ornamento fuerunt, Augusta protulerit, plurimum tamen, eo potissimum nomine, laudis meretur, quod Cōradum Peutingerum, Iurisperitissimum S.Cæsareæ M. à consilijs, eruditiorū turbæ ediderit, cui non modò patria, sed & vniuersa Germania, tanquam occupatae regionis adsertori, plurimum debet, quod peculiari libello, Argentoratum, Nemetes, Vangiones, Moguntiacum, Agrippinenses, & pleraque loca alia citra Rhenum, Germaniæ, non Galliæ adscribenda, conuicit.